

Motion till riksdagen

1987/88:U520

av Ingela Mårtensson (fp)

om Nya Kaledonien

Nya Kaledonien är en ögrupp i Stilla Havet 1 300 kilometer utanför Australiens östkust. James Cook upptäckte öarna 1774. 1853 ockuperade Frankrike området och sedan 1860 är det fransk koloni. Under åren 1864–1894 användes Nya Kaledonien som deportationsort för straffångar. Svensk Uppslagsbok skriver 1952: "Fransmännen har visat föga intresse för de inföddas bästa; ditförpassandet av grova förbrytare har endast försämrat de sociala förhållandena."

I dag är Frankrikes intressen i Stilla Havet av annan art. Till Franska Polynesian, som också är koloni, hör Mururoa-atollen som används för franska kärnvapenprov. Skulle Frankrike förlora Nya Kaledonien, så skulle risken för att man också skulle förlora Tahiti och de andra franska öarna i Polynesian öka betydligt.

FN:s generalförsamling har slagit fast att Nya Kaledonien är ett icke-självstyrande område i FN-stadgans mening. Frankrike hävdar däremot att Nya Kaledonien är en integrerad del av den franska republiken och således inte utgör någon kolonialfråga.

FORUM-länderna (Australien, Nya Zeeland, Papua Nya Guinea, m. fl.) har drivit frågan om en avkolonisering av Nya Kaledonien i FN. Hösten 1987 lades en resolution som bl. a. syftade till en ökad involvering av FN i frågan om territoriets framtid. Sverige avstod från att rösta på resolutionen med motiveringen att texten inte återspeglade alla relevanta omständigheter i ärendet. Sverige anser dock att Nya Kaledonien är ett icke-självstyrande område. Likaså anses att FN har ett speciellt ansvar för att deklarationen om avkolonisering blir omsatt i verkligheten.

Det är angeläget att Sverige aktivt verkar för en avkolonisering i Stilla Havet inte minst med tanke på de kärnvapenprov som där utförs.

Hemställan

Mot denna bakgrund hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en avkolonisering i Stilla Havet.

Stockholm den 25 januari 1988

Ingela Mårtensson (fp)